

MINISTERIET FOR FØDEVARER, LANDBRUG OG FISKERI

DEPARTEMENTET

SENDT PER MAIL TIL FISK@FVM.DK OG LENSCH@FVM.DK

Vingsted, den 12. maj 2021.

**Høring over udkast til revision af bekendtgørelsen om
mindstemål og fredningstider for fisk og krebs i ferskvand. Sagsnr. 2021-2145.**

Danmarks Sportsfiskerforbund takker for muligheden for at komme med input til bekendtgørelsen.

Stalling

Vi bakker op om fredningen af stalling, der jo – som følge af isvintre og øget skarvprædation – blev fredet for 10 år siden. Men da den 5-årige fredning i 2016 udløb, blev den ikke fornyet. Alle foreninger med stallinger i deres vandløb har dog uden undtagelse lavet frivillige fredninger efter 2016. Stallingsens situation er dog ikke blevet forbedret siden 2011, idet det ikke var lystfiskeriet efter arten, der var årsagen – men derimod skarvprædation. Og den finder desværre stadig sted i stort omfang.

Der er set fremgang i nogle få vandløb – for eksempel i Grindsted Å – men generelt er stallingen stadig hårdt presset. Og årsagen er den samme: Skarvens fødesøgning.

Der gennemføres i 2020-2022 et forsøg ved 4 stallingsvandløb, hvor de lokale sportsfolk skal færdes ved udvalgte strækninger og skræmme fødesøgende skarver. På de samme strækninger placeres der vildtkameraer, som kan dokumentere, hvorfor eventuelt stallingerne dør. Strækningerne undersøges med elfiskeri før og efter vinteren af DTU Aqua og de frivillige lystfiskere. Håber er – efter inspiration fra Bayern og Schweiz – at menneskelig aktivitet ved åen kan reducere skarvprædationen.

Vi håber på, at denne nye fredning, som skal gælde i 5 år, kan være med til at sætte fokus på et stort og uden for lystfiskerkreds meget overset problem, der har betydet en dramatisk tilbagegang for stallingen og en lang række andre fiskearter i ferskvand.

Gedde

Vi bakker også op om den foreslåede udvidede fredningstid for gedde, der skal gå fra den 15. marts til den 1. maj. Begrundelsen er veldokumenteret, og ændringen er en tilpasning til de faktuelle forhold, hvor gedderne som følge af generelt højere vandtemperaturer gennemsnitligt gyder tidligere.

Vi ønsker dog at spille yderligere to forslag ind, hvoraf det første næppe hører hjemme i denne bekendtgørelse, men vi nævner det alligevel: Dels en daglig fangstbegrænsning på 1 gedde per dag/lystfisker og fastlæggelse af et såkaldt fangstvindue.

Fangstbegrænsning: Gedden er et af de øverste led i den akvatiske fødekæde. Den er vigtig for balancen mellem rovfisk og fredfisk – en balance, der også påvirker vandets klarhed og dermed hele søens økosystem. Rigtig mange fiskere hjemtager aldrig eller kun sjældent gedder. Men vi har set eksempler på, at nogle søer er blevet fisket meget hårdt, og rigtig mange gedder er blevet aflivet. Det ønsker vi at forebygge, men det skal dog være muligt at hjemtage en gedde per dag per lystfisker.

Vinduesmål: Det er dokumenteret, at de store gedder – hunnerne – er vigtige for bestanden. De bidrager med rigtig mange æg, de har samtidig vist, at de er overlevende, ligesom deres er yngel er større og mere levedygtige end dem fra de mindre gedder.

Vi foreslår derfor, at der skal indføres et såkaldt vinduesmål, hvor gedder mellem 60 og 90 cm kan hjemtages, mens alle uden for dette interval skal genudsættes. Denne regel skal gælde alle fiskeriformer.

Dette forslag vil ikke få den ønskede positive effekt, hvis gedderne ikke overlever fangst, håndtering og genudsætning. Hvis forslaget gennemføres, skal der være materiale tilgængeligt – fx i form af videoer, artikler med videre – som viser, hvordan man kan optimere de store gedders mulighed for at overleve genudsætning. Dette vil vi i Danmarks Sportsfiskerforbund gerne bidrage til.

Laks

Vi støtter forslaget om at forlænge laksens fredning i ferskvand, så den løber frem til og med den 28./29. februar. Det sikrer mod, at laks, der kønsmodnes senere end den 16. januar, kan blive fanget i ferskvand og hjemtaget. Ændringen vil dog i praksis ikke få den nogen indflydelse på laksebestandene i vandløb med vilde populationer, idet der ikke kan fiskes efter laks i de vestvendte vandløb før den 16. april.

En logisk konsekvens af dette forslag bør dog være, at de farvede laks – både de udgydte og kønsmodne fisk – bør fredes i samme tidsrum i saltvand. Vi foreslår, at det bliver en del af revisionen af den bekendtgørelse, der fastlægger fredningstider og mindstemål i saltvand.

Ørred

Der foreslås en udvidet fredningstid for ørred (havørred, søørred og bækørred), som skal gælde fra 16. november til 28. (29.) februar. Det forslag vil i realiteten betyde, at en meget stor procentdel af ørred-gydningerne, der finder sted i de danske vandløb, vil komme til at foregå i fredningsperioden. Det er ikke tilfældet i dag med den nuværende fredningstid, der går fra den 16. november til den 16. januar.

Det er veldokumenteret, at ørred allerede gyder fra ultimo oktober. Egne observationer fra mere end 24 års færdsel ved Ibæk – et lille tilløb til Vejle Fjord – viser for eksempel, at de første gydninger her finder sted, når der er faldet relativt store mængder nedbør efter uge 42 – det vil sige medio oktober. Det er dog procentvis kun en meget lille andel, der gyder i oktober og de første uger ind i november. De fleste gydninger finder sted fra medio november og 4-6 uger frem.

I andre vandløb – fx i Vejle Å – har jeg observeret gydning af havørreder så sent som den 1. marts, og i sommeren 2018, hvor en lang række små vandløb tørrede ud og først for alvor blev vandførende omkring februar 2019, blev der i mange steder først gydt fra medio februar og nogle uger frem. Det gjaldt især i mange sydøstdanske vandløb.

Ovenstående nævnes for at illustrere, at der reelt er behov for en regulering af fredningstiden i ferskvand, for at den skal kunne leve op til formålet – nemlig at sikre, at hovedparten af havørrederne ikke kan indgå i fiskeriet i ferskvand, før de har gydt.

Vi har op til høringsfristen været i dialog med en del medlemsforeninger, som har vandløb med opgang af grønlændere. Disse ikke-kønsmodne havørreder og fiskeriet efter dem er vigtigt for en del af dem, idet de begynder fiskesæsonen ved fredningens ophør den 16. januar.

En del af disse foreninger afgiver egne høringssvar, men jeg vil her fremføre deres vigtigste argumenter: Opsummeret så er budskabet fra nogle foreninger, at deres grønlænderfiskeri har et meget lille et omfang, og undermålere genudsættes nænsomt. Alt i alt er deres konklusion, at en udvidet fredningstid ikke vil få en positiv effekt på ørredbestanden i deres vandløb.

At det forholder sig sådan i eksempelvis Kolding Å er svært at argumentere imod. Her er ørred fredet fra den 1. november til den 1. april i foreningens fiskevand – altså meget længere end den officielle fredning – bortset fra de yderste 4 km, hvor fiskesæsonen begynder den 16. januar. Her

blev der indtil den 1. april i år fanget 18 grønlændere, hvoraf 10 var under mindstemålet. 1 grønlænder blev hjemtaget. Dette skal ses i forhold til de i alt 549 havørreder, der i 2020 blev hjemtaget. Hertil skal bemærkes, at der ikke udsættes ørreder i Kolding Å-systemet, fordi bestanden er selvreproducerende og på et historisk højt niveau. Kolding-foreningen anfører derfor – ligesom en række andre medlemsforeninger – at den foreslåede fredningstid er overflødig. Og at den fratager foreningernes medlemmer nogle rekreative muligheder.

Vi har dog også fået positive tilkendegivelser fra flere medlemsforeninger, der bakker op om en udvidet fredningstid. Enkelte anfører desuden, at den bør rykkes frem til den 1. november og slutte den 16. marts.

Danmarks Sportsfiskerforbund mener som tidligere skrevet, at det nye forslag til fredningstid for ørred i ferskvand er relevant, idet det sikrer størstedelen af de kønsmodne ørreder mod at blive fanget inden og under gydningen.

Vi mener dog også, at udvidelsen absolut ikke kan stå alene. Den bør så hurtigt som muligt følges op med en ændring af fredningstiden for farvede (kønsmodne og udgydte) havørreder i saltvand. Argumentet er det samme: Alle havørreder i saltvand, der skal gyde i løbet af vinteren, skal ikke kunne hjemtages, fra gydningen begynder, indtil den er overstået.

Samtidig vil vi endnu en gang slå et slag for, at der snarest indføres en daglig baglimit på havørred overalt i saltvand, der skal gælde bierhvervs-, fritidsfiskere og lystfiskere. Simpelthen for at forebygge mod grådighed og et målrettet ikke-bæredygtigt garnfiskeri på en fiskeart, der stadig er langt fra sit fulde potentiale.

Visioner

Følgende visioner, som vil kunne indgå i denne bekendtgørelse, vil ikke kunne blive en del af den reviderede bekendtgørelse, der skal træde i kraft den 1. juli i år. Dels fordi de indebærer et paradigmeskift i forvaltningen, som ville kræve endnu en høring, og dels fordi der er behov for, at eksperter sammen med en række interessenter får tid til at vurdere de biologiske og politiske aspekter i visionerne.

Men denne revision af bekendtgørelsen er en god anledning til at indlede processen henimod det, vi mener vil være en meget mere bæredygtig forvaltning af fiskeriet i ferskvand.

Danmarks Sportsfiskerforbund mener, at der er behov for en lang række ændringer i de bekendtgørelser og loven, der regulerer fiskeriet i ferskvand. Som det er nu, har vi en antikveret lovgivning, der mere drejer sig om mulighederne for at tømme søerne for fisk end på at sikre søer i

balance. En lovgivning, der på ingen måde sikrer mod overfiskeri, og som derfor modarbejder de miljømål, Danmark har forpligtet sig til at leve op til i vandrammedirektivet.

Vores vision indebærer, at der både skal kigges på fiskeriet med garn og ruser og på muligheden for at sælge sine fangster. Det er næppe en hemmelighed for nogen, at vi mener, at begge dele skal stoppe.

Men der er også behov for en debat om, hvorvidt listen af arter, der i dag har en fredningstid og et mindstemål, er dækkende. Vores bud er, at det er den ikke.

Vi mener, at alle fiskearter i ferskvand, der indgår i en eller anden form for fiskeri, bør have en fredningstid og et mindstemål, hvis det sidste giver mening.

Vi ønsker også, at der indføres baglimit på relevante arter, som for eksempel gedde, aborre, sandart, ørred og ål for blot at nævne nogle. Simpelthen for at forebygge mod overfiskeri.

Med disse indledende tanker vil vi appellere til, at der indledes en proces med fokus på forvaltningen af fiskeriet i ferskvand.

Med venlig hilsen

Kaare Manniche Ebert

Biolog